herpy

GEKKOER

Box-patterned gecko

Lucasium steindachneri

Lucasium steindachneri er en lille, jordlevende gekko fra det indre af det østlige Australien med en lys stribe ned ad ryggen, brudt af mørkebrune felter. Den er nataktiv, lever af små leddyr og er nem at passe i et lille, tørt terrarie, men den er sjælden uden for Australien.

Familie: Diplodactylidae Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**4-6 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-8 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Halvørken og savanne**
Sværhedsgrad	**Begynder**

PASNING

Min. terrarie	**40 × 30 × 25 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Hotspot	**28-30 °C**
Temperatur, nat	**16-20 °C**
Luftfugtighed	**30-50 %**
UVB	**Valgfri**
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**12-18 mdr.**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Inkubation	**56-75 dage** ved 27-30 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er hverken opført på CITES eller i bilagene til EU's forordning 338/97. Der kræves derfor ingen CITES-papirer ved køb, salg eller indførsel. Australien tillader stort set ikke eksport af sine vilde dyr, så dyr uden for landet stammer fra gamle opdrætsbestande og er meget sjældne i handlen. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav, og dyrevelfærd hører under Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Om arten

Lucasium steindachneri er en lille, glatskællet gekko med store, runde øjne og lodrette pupiller. Ryggen har en lys stribe fra øjnene til halens rod med tre ovale, mørkebrune felter, og siderne er brune med lyse pletter og stænk. Bugen og undersiden af benene er hvidlige. Tæerne ender i små, runde hæfteplader. Mønsteret gør dyret svært at få øje på mellem sten og nedfaldent løv. Artsnavnet hylder den østrigske zoolog Franz Steindachner (1834-1919).

Kroppen måler i gennemsnit omkring 45 mm fra snude til kloak og højst 59 mm. Halen er slank. Vægten er ikke dokumenteret, men små jordlevende gekkoer af denne størrelse vejer typisk 3-5 g. Ungerne måler 25-26 mm fra snude til kloak, når de klækker. Hos ungerne kan nogle dyr være mørkere end andre; forskellen hænger formentlig sammen med rang og ikke med køn.

Arten blev beskrevet i 1885 af George Albert Boulenger som *Diplodactylus steindachneri* og blev i 2007 flyttet til slægten *Lucasium*, som blev genindført efter en genetisk undersøgelse. Ældre pasningsråd under det gamle slægtsnavn gælder stadig. Truet giver arten en gøende eller hvæsende lyd fra sig, åbner munden og springer mod angriberen, og hjælper det ikke, smider den halen.

Udbredelse og levested

Lucasium steindachneri findes i de tørre og halvtørre dele af det østlige Australien: i det indre af Queensland fra den nordlige del af staten mod syd og i det indre af New South Wales ned til egnene ved Murray-floden. Et lille område i det østlige South Australia hører også med, og der er enkelte fund i Northern Territory.

Typelokaliteten er angivet som Sydney, men det er en fejl; typeeksemplaret er indsamlet ved Peak Downs i Queensland.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

LEVESTED

Lucasium steindachneri er jordlevende og nataktiv og lever i tør, åben skov, i mallee og på åbent land med tung eller stenet jord. Om dagen gemmer den sig i jordsprækker og især i forladte insekt- og edderkoppehuller og kommer først frem om natten for at fange små leddyr på jorden.

Klimaet i indlandet er varmt med varme somre, kølige vinternætter og uregelmæssig regn. Ynglesæsonen løber fra september til februar.

Pasning

TERRARIET

Pasningen af *Lucasium steindachneri* er den samme som for de jordlevende australske gekkoer i slægten *Diplodactylus*, som arten tidligere blev regnet til, og som for *Lucasium damaeum*. Regn med mindst 40 × 30 × 25 cm (længde × bredde × højde) til én gekko eller et par. Bundarealet betyder mere end højden, og meget store terrarier er unødvendige, for dyrene bruger kun en lille del af bunden. Låget skal slutte tæt, for dyret kan godt kravle på glatte flader.

Brug 1-5 cm sandet lerjord som bund. Giv to-tre skjul, fx omvendte lerunderskåle, barkstykker, flade sten eller halve plastrør trykket ned i sandet som kunstige edderkoppehuller. Et af skjulene skal være fugtigt. Planter er unødvendige, og plastkasser og små akvarier med låg fungerer fint.

TEMPERATUR

En varmemåtte eller varmetape under den ene ende, styret af en termostat, skal give 28-30 °C på en del af bunden om sommeren. Resten holdes på 22-26 °C om dagen. Om natten kan varmen slukkes, så temperaturen falder til 16-20 °C. Mål med et termometer i begge ender.

Om vinteren må temperaturen i en periode ligge lavere, ned til 15-20 °C. Det svarer til den naturlige årsrytme og er nok til, at dyrene yngler igen.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Lucasium steindachneri skal ikke have høj luftfugtighed. Almindelig stueluft med 30-50 % er nok. Et af skjulene fyldes med let fugtig sphagnum eller fugtigt sand, så dyret kan skifte hud. Tjek det hver uge, så det ikke mugner eller tørrer ud. Resten af bunden holdes tør. En lav skål med frisk vand i den kølige ende er i orden. Sprøjt ikke hele terrariet, for den tynde vandhinde spreder bakterier og parasitter. Unger tørrer hurtigt ud og skal altid have et fugtigt skjul.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Lucasium steindachneri er nataktiv og har ikke brug for UVB eller anden særlig belysning, så UVB er valgfrit. Lad dagslyset i rummet styre døgnrytmen, eller brug et tænd-sluk-ur på 10-12 timer om sommeren og kortere dage om vinteren. Natten skal være mørk. Vælges UVB alligevel, skal det være svagt, og dyret skal altid kunne trække ind i et mørkt skjul.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

I naturen æder *Lucasium steindachneri* forskellige leddyr som insekter, edderkopper og skorpioner. I terrariet tager den fårekyllinger, kakerlakker, termitter, fluer, møl og voksmøllarver. Brug små fårekyllinger, små kakerlakker og af og til små voksmøllarver. Termitter er ideelle til unger, fordi de er lette at fange. Byttet skal være omkring 60 % så stort som dyrets hoved.

Voksne dyr fodres hver 4.-7. dag om sommeren og hver 7.-10. dag om vinteren, hvor korte perioder uden appetit er normale. Unger fodres hver 2.-4. dag hele året. Pudr foderet let med kalk ved hver anden til tredje fodring og med et vitamintilskud en gang om ugen. Giv foderdyrene grønt, før de gives videre. Fjern bytte, der ikke bliver spist, efter et par timer.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Lucasium steindachneri er stille og tilbagetrukket. Om dagen sover den i sit skjul og bliver aktiv, når mørket falder på. Håndtering er unødvendig og bør være sjælden og kort; et forskrækket dyr kan hvæse og springe frem. Tag aldrig fat i halen, for den kan smides.

Arten kan holdes enkeltvis, som par eller som en han med op til tre hunner, men to hanner må aldrig gå sammen. Del dyrene, hvis der er uro eller bid.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hanner kendes på en tydelig bule under halroden og på en gruppe forstørrede, tornede skæl, kloaksporer, ved bulen. Hunner kan have en let, glat bule uden fordybning. Kønnet kan som regel afgøres, når ungerne har nået 60-70 % af voksenstørrelsen. Dyrene vokser hurtigt og er fuldvoksne efter 12-18 måneder, og de kan yngle fra omkring 70-80 % af voksenstørrelsen. Vent, til hunnen har nået fuld størrelse, før hun yngler.

PARRING

Ynglesæsonen løber fra september til februar. Et par eller en han med op til tre hunner kan holdes sammen hele året. En kølig vinter ved 15-20 °C er nok, og det er ikke nødvendigt at skille kønnene. De første æg kommer 4-8 uger efter, at temperaturen igen stiger over 25 °C.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger som regel to æg ad gangen, nogle gange kun ét. Æggene er omkring 8 × 14 mm. Hun lægger gerne i en lav grube i fugtigt sand, men ofte på åben bund, hvor æggene hurtigt tørrer ud. Æg, der er sunket sammen og er under et døgn gamle, kan komme sig, hvis de lægges på vermiculit og dækkes med vådt papir.

En omvendt plastbøtte med et hul på 1 cm i kanten, fyldt to tredjedele op med fugtig tørvemos og gravet lidt ned, er en velegnet æglæggekasse, og den fungerer særlig godt til denne art. Giv hunnen ekstra kalk i sæsonen. Antallet af kuld pr. sæson er ikke dokumenteret for arten.

INKUBATION

Æggene lægges i en kasse med tætsluttende låg og en blanding af vermiculit og vand i forholdet 1:1 efter vægt. Ved 27-30 °C klækker de efter 56-75 dage. Æggene vokser kraftigt under inkubationen og kan få en næsten gennemsigtig skal lige før klækningen. De "sveder" omkring et døgn før.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne tages ud af klækningskassen efter et døgn og sættes i en lille kasse med samme bund som de voksne. De måler 25-26 mm fra snude til kloak og omkring 4 cm i alt og skal have et fugtigt skjul. De fodres hver 2.-4. dag med termitter eller meget små fårekyllinger.

Sundhed og typiske fejl

Der er ikke beskrevet særlige sygdomme hos *Lucasium steindachneri*, men de almindelige risici ved små ørkengekkoer gælder:

- Udtørring, især hos unger. Giv altid et fugtigt skjul.
- For lidt kalk og D3-vitamin, især hos avlshunner. Det giver bløde knogler og problemer med æglægningen.

- Fint sand, der indåndes eller sluges. Brug groft sand, og rens bunden ofte.
- Sprøjtning af hele terrariet, som spreder bakterier og parasitter.
- Stress ved håndtering eller slagsmål mellem hanner, som kan få dyret til at smide halen.

Et sundt dyr er aktivt om aftenen og har en fyldig hale. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis gekkoen taber sig, ikke spiser eller virker slap.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.